

Stand van zaken Lokale Inclusieagenda 2025

In december 2020 is de Lokale Inclusieagenda vastgesteld. Deze inclusieagenda had dezelfde doorlooptijd als het beleidsplan 'Bouwen aan Sociale Kracht'. Daarnaast staat inclusie beschreven als doel in het Coalitie Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Nu de doorlooptijd van de Lokale Inclusieagenda is verstreken en deze collegeperiode afloopt is het relevant om terug te blikken en de huidige stand van zaken in kaart te brengen.

Er zijn vele stappen gezet de afgelopen jaren op de verschillende thema's uit de inclusieagenda. Daarmee is aandacht besteed aan verschillende doelgroepen. Hieronder is per thema uit de Lokale Inclusieagenda kort weergegeven welke stappen zijn gezet. Een uitgebreide evaluatie en herijking kan aan de hand hiervan plaatsvinden.

Thema Inclusieagenda	Wat hebben we bereikt?
Inclusie wordt bij elk beleidsonderwerp meegenomen	Binnen de gemeentelijke organisatie bestaat steeds meer bewustwording dat inclusie bij elk beleidsonderwerp relevant is. De organisatie bevraagt of betreft het Platform Toegankelijk West Betuwe regelmatig bij nieuwe beleidsonderwerpen. Tegelijkertijd weet ook het Platform Toegankelijk West Betuwe regelmatig zelfstandig de betrokken beleidsadviseurs te vinden. Op deze manier vindt er een wisselwerking plaats die bijdraagt aan inclusiviteit. Voorbeelden hiervan zijn de betrokkenheid bij de verbouwing van het gemeentehuis. De motie Toegankelijkheid, het meepraten over verschillende projecten binnen de gemeente en verbeteren van de toegankelijkheid binnen de kernen.
Participatie doen we: "Niets over ons zonder ons"	Het Platform Toegankelijk West Betuwe wordt gezien als waardevolle partner, om de inclusiviteit te bevorderen. Er zit binnen het platform veel ervaringsdeskundigheid. Ook is ingezet op inwonerp participatie door middel van een participatieadviseur. Verder zijn er partijen als Welzijn West Betuwe, Ixta Noa, Dichterbij Huis in West Betuwe, Schuldhulpmaatje, Stichting help elkaar, Stichting integreren doe je samen, Pro Persona, die inzetten op initiatieven die de inclusiviteit en diversiteit binnen de gemeente bevorderen. Deze organisaties en andere zijn in dit opzicht een waardevolle partner voor de gemeente. In samenwerking met het Platform Toegankelijk West Betuwe is een schouw gehouden in de dorpshuizen en aan de hand daarvan een rapport van de bevindingen opgesteld. In een aantal dorpshuizen is actie ondernomen om de toegankelijkheid te verbeteren. - De Burcht van Haeften: elektrische deur - Tricht: elektrische deur - Biskamp Hellouw: grotere toegang en invalide toilet.

Inclusie is een aandachtspunt bij de uitwerking van de Kernagenda's	De kernagenda's zijn inmiddels gereed, en inclusie is bij een aantal kernagenda's meegenomen als aandachtspunt, echter niet bij allemaal. Er wordt gewerkt aan nieuwe kernagenda's in samenwerking met inwoners. Ook bij het Project BLOEI en het vernieuwen van de kernagenda's wordt aandacht besteed aan inclusie.
Armoede sluit mensen uit. Dat willen we voorkomen	Dit is een continu aandachtspunt en speerpunt in de nieuwe visie Samen sterk en in beweging 2025-2028. Er is een plan van aanpak armoedebestrijding, waar 345.000 euro in is gereserveerd voor het bestrijden van armoede. Daarnaast is het beleidsplan schuldhulpverlening opgesteld, om meer inwoners met schulden te bereiken. Ook maakt de gemeente extra capaciteit vrij voor het project 'Vroegsignalering', zodat meer inwoners bereikt worden. Uit de evaluatie is gebleken dat de gemeente West Betuwe voorop loopt door het project 'Vroegsignalering'. De samenwerking met schuldhulpmaatje wordt uitgebreid. Ook wordt nauwer samengewerkt, waarmee de dienstverlening voor de inwoner wordt verbeterd. Klanten worden op een persoonlijke en laagdrempelige manier benaderd. In de praktijk zorgt dit voor een hoger aanmeldpercentage voor schuldhulpverlening.
Iedereen moet veilig aan het verkeer deel kunnen nemen	Zowel in samenwerking met het Platform Toegankelijk West Betuwe als met individuele inwoners wordt gewerkt aan het inclusiever maken van de openbare ruimte. - Samen met het Platform is een rondgang gedaan door de dorpen Asperen, Deil, Haaften en Meteren en aan de hand daarvan zijn kleine aanpassingen gedaan. Variërend van looplijnen aanleggen tot het begaanbaar maken van trottoirs. - Er zijn looplijnen aangelegd van het station naar het centrum van Geldermalsen - Dit jaar is de parkeerplaats in de Plantage (Meteren) opgeheven zodat een inwoner met een aangepaste fiets in de achtertuin kan komen. De opgeheven parkeerplaats is verhoogd en speciaal bedoeld om de aangepaste fiets te parkeren. - Het Platform Toegankelijk West Betuwe wordt betrokken bij nieuwe planontwikkelingen en gevraagd om input. Ook bij onderstaande projecten is het Platform Toegankelijk West Betuwe betrokken geweest. Ze hebben het voorlopige ontwerp beoordeeld en tijdens de uitvoering een gezamenlijke schouw uitgevoerd, om te controleren of de openbare ruimte goed inclusief is aangelegd. - Herinrichting Lingepark Geldermalsen - Aanleg park Metaflora in de Plantage Meteren

	- Aanleggen inclusieve wandelroute in de Plantage Driemaal per jaar is overleg met het Platform Toegankelijk West Betuwe en de wethouder. Dit overleg is gericht op dialoog waar aanpassingen gewenst zijn en toelichting waarom dingen wel of niet kunnen worden opgepakt.
Bewustwording bevorderen	Afgelopen jaren is op langs verschillende sporen de bewustwording vergroot: - De Inclusieweek 2022, was een belangrijke week om bewustwording te bevorderen - Het Discriminatiemeldpunt Vizier, een wettelijke verplichting, is steeds beter bekend bij collega's van Team Sociaal en Team Publiek en is inmiddels goed vindbaar op de gemeente website. - Jaarlijks doen we als gemeente mee met verschillende campagnes die bewustwording vergroten: Orange the World en de Week van Respect - We hijsen ondertussen jaarlijks de regenboogvlag op Coming Out Day - Zwarte Piet is afgeschaft bij de interne viering van Sinterklaas met collega's. - Plaatsing van de tekst van Artikel 1 van de grondwet (het antidiscriminatieartikel) in de centrale hal van het gemeentehuis. - Momenteel wordt hard gewerkt aan de Regenboogconferentie in West Betuwe. In aanloop naar de conferentie in december 2025, wordt volop ingezet op bewustwording en bekendheid. Ook het regenboogzebrapad draagt bij aan een gesprek over inclusiviteit en diversiteit. - Elke maand staat in het Kontakt laagdrempelig beweegaanbod voor senioren. - Er is een leefstijlspreekuur, waar alle inwoners met allerlei soorten vragen worden geholpen. Ook onder medewerkers van de gemeente West Betuwe starten met het vergroten van bewustwording rondom inclusie. Hiervoor starten we binnenkort met de uitvoering van de Inclusiemonitor, uitgevoerd door de Universiteit Utrecht. Dit houdt zowel een beleidsscan als een medewerkersscan inclusiviteit in. De beleidsscan geeft inzicht in de samenhang en systematiek van het diversiteits- en inclusie (D&I) beleid van de gemeente. De monitor spiegelt het D&I beleid aan de ervaringen van de medewerkers en maakt inzichtelijk in hoeverre medewerkers het gevoel hebben dat de organisatie inclusief is.
Veilige toegankelijkheid bevordert meedoen	Bij het verbouwen van het gemeentehuis is veel gebruik gemaakt van de input en ervaringsdeskundigheid van het Platform Toegankelijk West Betuwe. Op verschillende terreinen is meegedacht om het gebouw veilig en

	toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. Daarnaast beschikt de centrale hal van het gemeentehuis over een genderneutraal toilet. Verder is het project 'Doortrappen' actief binnen de gemeente. - Er zijn doortrappenboekjes met daarin informatie over hoe je bijvoorbeeld fietsfit blijft, veilige doortraproutes, informatie over het dragen van een helm, fiets APK en tips om veilig te fietsen. - Ook zijn de QR-fit, beweegroute Spijk en de Kwiekroute Haaften toegevoegd. - In 2025 is het 'Fietsfit het seizoen in' georganiseerd, een activiteit waarbij inwoners verschillende driewielfietsen mochten uit proberen. Fysiotherapeuten legden oefeningen uit en konden het valrisico bij inwoners testen. Ook Wmo was aanwezig en er is input gevraagd aan inwoners of een bepaalde fietsvoorziening mist in de gemeente. - Er is meegedaan aan de landelijke fietshelmactie. - Dit najaar organiseert fietsclub Neerijnen/Waardenburg in Haaften een 'Fiets veilig de winter door' activiteit, met onder andere een smartfloor, fietsparcours en leren veilig op- en afstappen.
Discriminatie en Inclusie gaan niet samen	Enerzijds zetten we in op preventie en het voorkomen van discriminatie, dit doen we door verschillende bewustwordingscampagnes in samenwerking met diverse organisaties. Anderzijds is het belangrijk dat er een goed meldpunt is, wanneer iemand zich toch gediscrimineerd voelt. Hiervoor hebben we afspraken met Vizier, het antidiscriminatie meldpunt binnen de gemeente. Zowel de medewerkers van Team publiek als Team sociaal worden jaarlijks getraind in het herkennen van discriminatie en het verwijzen van inwoners naar het meldpunt. Scholen, BSO's en jongerenwerk krijgen jaarlijks de mogelijkheid om deel te nemen aan de Week van Respect. Door middel van gastlessen en een lespakket, wordt bewustwording gecreëerd over respectvol met elkaar omgaan.
Beperking mag geen belemmering zijn voor werk	De samenwerking tussen Werkzaam en de gemeente is verbeterd met als doel de intensivering van de dienstverlening door Werkzaam en gemeente rondom inwoners met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente en Werkzaam hebben de samenwerking vastgelegd in werkafspraken. Werkzaam activeert mensen op allerlei manieren, waardoor mensen met allerlei achtergronden wel kunnen deelnemen aan arbeid. Waarbij ingezet wordt op werk vinden,

	behouden en ontwikkelen in het werk. Ook als mensen niet direct inzetbaar zijn.
Actuele sociale kaart	De sociale kaart Wegwijs in West Betuwe is vernieuwd in samenwerking met een projectgroep. Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk inwoners de website kunnen gebruiken is er een voorlees- en vergrootknop op de website aangebracht. Daarnaast heeft in 2024 en 2025 een evaluatie plaatsgevonden om de gebruiksvriendelijkheid te bevorderen. Hier hebben meerdere inwoners aan deelgenomen. Diverse verbeteringen die zijn aangedragen zijn al doorgevoerd in samenwerking met de websitebeheerder. Voorbeelden van verbeteringen die zijn doorgevoerd: - Tekstuele aanpassingen. - Populaire onderwerpen zijn weggehaald, omdat deze zorgden voor verwarring. - Filmpje over Wegwijs is standaard geplaatst op de website, zodat inwoners deze vaker kunnen bekijken en deze logischer geplaatst is. - Een overzichtskaart van speeltuinen in de gemeente is toegevoegd. Daarnaast wordt er nog gewerkt aan andere verbeteringen. Dit wordt meegenomen in de evaluaties met de websitebeheerder. De cijfers van 2024 laten zien dat Wegwijs in West Betuwe in totaal 30.048 keer is gebruikt. Dit is exclusief het aantal keren dat medewerkers van de gemeente, via gemeente-apparatuur, de website hebben bezocht. In het jaar 2023 was de website slechts 7471 keer bezocht. De voorlopige cijfers voor 2025 laten zien dat de website 26.815 keer is gebruikt. Hier zullen nog meer gebruikers bijkomen in de laatste maanden van het jaar.
Stimuleren informatievoorziening ter ondersteuning van belemmeringen	Er zijn verschillende particuliere apps en websites die informatie geven om mensen met een bepaalde beperking te ondersteunen. Het Platform Toegankelijk West Betuwe werkt aan het onder de aandacht brengen van de app Hoge Nood van de Maag Lever Dam stichting. De Week van de Toegankelijkheid is in 2025 is via sociale media van de gemeente onder de aandacht gebracht.
Maak communicatie beter bruikbaar voor mensen met een beperking	De teksten op de gemeentelijke website worden geschreven in B1 niveau. Daarnaast wordt rekening gehouden met de eisen aan digitale toegankelijkheid. Daarnaast is de website zo ingericht dat mensen die een voorleesfunctie gebruiken de website ook kunnen hanteren. De teksten op de website Wegwijs in West Betuwe worden in begrijpelijke taal geschreven door Elkander. Daarnaast

	beschikt de website over een voorleesknop en vergrootknop. Verder zijn de beschikkingsbrieven en ontvangstbevestigingsbrieven die door de gemeente aan inwoners gestuurd worden herschreven. Deze brieven zijn aangepast naar B1 niveau. Via de West Betuwe Academie worden trainingen aangeboden aan medewerkers om te leren schrijven in B1 taal. Daarnaast bevat word de tool Klinkende Taal. Hiermee kunnen medewerkers teksten laten controleren. Filmpjes die door de gemeente verspreid worden, hebben een ondertitelingsoptie. Er start in oktober medewerker digitale toegankelijkheid die zich bezig gaat houden met inclusieve digitale toegankelijkheid.
Sport en bewegen: iedereen moet mee kunnen doen	De gemeente heeft een samenwerking met Uniek Sporten. Dit maakt het voor inwoners mogelijk om een sporthulpmiddel eerst een periode uit te proberen. Ook zijn er verschillende sportverenigingen in de gemeente waar mensen met een beperking kunnen sporten. Welzijn West Betuwe organiseert twee keer per jaar een Sportmiddag Uniek Sporten. Verder zet het Platform Toegankelijk West Betuwe in op de HogeNoodapp, hierin zijn openbare of semi-openbare toiletten terug te vinden, voor mensen die wandelend of fietsend onderweg zijn. Zo kunnen mensen die regelmatig naar het toilet moeten ook blijven bewegen in de gemeente. Verder zijn er verschillende projecten rondom inclusie en sport en bewegen - Er loopt een project rondom sport voor statushouders - Er worden buurtsportcoaches ingezet binnen taalklassen - Er is een subsidie toegekend voor de promotie van walking football - Tijdens sportcafés is inclusie expliciet aan bod gekomen; in 2023 een theatergroep die inclusieve situatie naspeelde en in 2024 verhalen opgetekend over diverse inwoners en sportbeoefening. - In 2025 is een kunstgrasveld in Varik-Heesselt aangelegd, waarbij rekening is gehouden met het gebruik door Bloemfontein (kinderen met een hersenafwijking) Ook is er een visie op centrale, inclusieve en multifunctionele speelplekken.

	- Bij het ontwerpen van speelruimte wordt rekening gehouden met het medegebruik van diverse doelgroepen. Toegankelijkheid en bereikbaarheid voor groepen die willen en kunnen deelnemen (inclusie). We stemmen inrichting af op actuele behoeften, samen met speeltuinorganisaties en kinderen. Geen standaardvervanging, maar dichtbij en op maat (uitgangspunten).
Verkiezingen	Er wordt samengewerkt met het Platform Toegankelijk West Betuwe bij verkiezingen. Het Platform bezoekt elke verkiezing een aantal stembureaus en deelt achteraf de ervaringen. Op die manier wordt gewerkt aan continu verbeteren. Daarnaast zijn de volgende dingen ontwikkeld: - Ieder stembureau is rolstoeltoegankelijk - Op ieder stembureau is een gebarentolk op afstand beschikbaar - Bij de locatie gemeentehuis in Geldermalsen is een kandidatenlijst beschikbaar in braille en grootletterformaat - Er is een samenwerking met Stichting Prokkel en in ieder geval op één locatie wordt een prokkelduo ingezet - De verkiezingskrant van ProDemos in gemakkelijke taal wordt gebruikt voor de inzet op begrijpelijke verkiezingen en deze wordt verspreid via dorpshuizen - Er wordt gebruik gemaakt van een filmpje met uitleg over de verkiezingen. - Via de website waar is mijn stemlokaal wordt inzichtelijk gemaakt hoe toegankelijk een stembureau is
Stimuleren ontplooiingsmogelijkheden	In het jaar voor de verkiezingen wordt de cursus Politiek Actief georganiseerd. Deze cursus is bedoeld voor mensen die interesse hebben in de (gemeente)politiek. Voor kinderen wordt daarnaast Democracy georganiseerd in samenwerking met ProDemos, dit is voor leerlingen uit groep 7. Verder wordt voor middelbare scholen en MBO-studenten een klassenbezoek georganiseerd in het gemeentehuis.
Er is aandacht voor het thema eenzaamheid	Jaarlijks wordt aandacht besteed aan de Week van de Eenzaamheid, die in West Betuwe de Week van Ontmoeting wordt genoemd. Tijdens deze week worden bestaande initiatieven in de kernen onder de aandacht gebracht. Denk hierbij aan kleuren, koffie drinken en bordspellenavond. Het thema in 2025 is 'Kom erbij'.